

Pełnomocnik Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro
przez Rzeczpospolitą Polską

SPRAWOZDANIE
za okres od 1 kwietnia do 30 września 2010 r.
z działalności
Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro
przez Rzeczpospolitą Polską

Warszawa, 26 listopada 2010 r.

Pełnomocnik Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, zwany dalej *Pełnomocnikiem Rządu*, został ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. Nr 11, poz. 60).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem do zadań Pełnomocnika należy w szczególności:

- inicjowanie, koordynowanie i monitorowanie działań organów administracji rządowej w zakresie przygotowania do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską oraz koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań przez międzyinstytucjonalne zespoły robocze,
- prowadzenie współpracy z innymi krajowymi instytucjami zaangażowanymi w przygotowania do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską;
- wydawanie zaleceń i rekomendacji organom administracji rządowej oraz przekazywanie wniosków i opinii krajowym instytucjom i podmiotom zaangażowanym w działania przygotowawcze do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie realizacji tych działań,
- niezwłoczne sygnalizowanie Prezesowi Rady Ministrów ewentualnych problemów, zagrożeń i opóźnień w realizacji zadań związanych z przygotowaniem do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską i przedstawianie, po analizie nieprawidłowości, propozycji działań naprawczych;
- utrzymywanie kontaktów, wymiana informacji i doświadczeń z organami Unii Europejskiej oraz instytucjami innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie realizacji zadań związanych z przygotowaniem do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską,
- opiniowanie projektów aktów prawnych oraz innych dokumentów rządowych, mających wpływ na przebieg realizacji zadań związanych z przygotowaniem do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską.

Zgodnie z §4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, Pełnomocnik przedstawia Radzie Ministrów półroczne sprawozdania ze swojej działalności. Pierwsze sprawozdanie obejmowało okres od dnia 26 stycznia br. do dnia 31 marca 2009 r., drugie okres od 1 kwietnia 2009 r. do 30 września 2009 r., trzecie sprawozdanie od 1 października 2009 r. do 31 marca 2010 r., poniższe czwarte sprawozdanie obejmuje okres od 1 kwietnia do 30 września 2010 r.

Sprawozdanie Pełnomocnika Rządu składa się z trzech części. Pierwsza część została poświęcona działaniom zewnętrznym Pełnomocnika Rządu, w szczególności o charakterze informacyjnym i edukacyjnym. Druga część zawiera informacje dotyczące działań Pełnomocnika Rządu w ramach międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro w Polsce. Ostatnia część przedstawia zakres prac analitycznych, prowadzonych pod kierunkiem Pełnomocnika Rządu, przez jego Biuro.

1 Działania zewnętrzne

1. W okresie sprawozdawczym projekt dokumentu *Ramy Strategiczne Narodowego Planu Wprowadzenia Euro (Ramy Strategiczne NPWE)* przygotowany przez Biuro Pełnomocnika Rządu, został przyjęty 9 kwietnia br. przez Komitet do Spraw Europejskich, a 13 maja br. przez Komitet Rady Ministrów, następnie został przekazany do rozpatrzenia przez Radę Ministrów (Rada Ministrów przyjęła dokument 26 października br.) . Jest to kompleksowy dokument o uniwersalnym charakterze niezależny od ostatecznego terminu wprowadzenia euro w Polsce dotyczący przygotowań niezbędnych do płynnego wprowadzenia euro w sposób zapewniający maksymalizację korzyści i szans oraz minimalizację kosztów i zagrożeń. Składa się z trzech części oraz pięciu aneksów. Pierwsza część *Ram Strategicznych NPWE* zawiera bilans korzyści i kosztów przyjęcia euro przez Polskę ujęty w kategoriach netto. Druga część skupia się na warunkach wprowadzenia euro w Polsce, w szczególności współzależności pomiędzy strategią wypełniania poszczególnych kryteriów a stabilnością kursu walutowego w Europejskim Mechanizmie Kursowym II (ERM II). Najważniejsza, trzecia część skupia się na praktycznych aspektach przygotowań do wprowadzenia euro i zawiera harmonogram niezbędnych działań przygotowawczych do przyjęcia wspólnej waluty przez Polskę w ośmiu obszarach: polityki gospodarczej, dostosowań prawnych, dostosowań w administracji publicznej, sektorze finansowym oraz przedsiębiorstwach niefinansowych, a także w zakresie wprowadzenia banknotów i monet euro, ochrony interesów konsumentów i strategii komunikacyjnej. Dodatkowo, Biuro Pełnomocnika Rządu przygotowało dwa dokumenty uzupełniające do *Ram Strategicznych NPWE*. Pierwsze opracowanie dotyczące bilansu kosztów i korzyści wprowadzenia euro w Polsce w świetle najnowszych badań, zawiera zestawienie korzyści netto z przyjęcia euro przez Polskę w poszczególnych obszarach gospodarki, wraz z próbą kwantyfikacji ich ogólnej skali. Drugie odnosi się do kryzysu greckiego, jego przyczyn, przebiegu i wynikających z niego wniosków zarówno dla całej Unii Europejskiej, strefy euro oraz polskiej strategii integracji.
2. Z inicjatywy Pełnomocnika Rządu i Rady Koordynacyjnej, w okresie objętym sprawozdaniem, rozpoczęto prace nad zmianą rozporządzenia z dnia 3 listopada 2009 r. w sprawie powołania Narodowego Komitetu Koordynacyjnego do Spraw Euro, Rady Koordynacyjnej oraz Międzyinstytucjonalnych Zespołów Roboczych do Spraw Przygotowań do Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską. W toku prac międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro powołanej ww. rozporządzeniem zidentyfikowano możliwość usprawnienia jej prac.

W szczególności zaproponowano, aby w Zespołach Roboczych, w których do tej pory nie przewidziano funkcji wiceprzewodniczącego, powyższą funkcję wprowadzić. Postanowiono także zmodyfikować skład i nazwę Zespołu Roboczego ds. Sektora Finansowego i Stabilności Finansowej. Projekt rozporządzenia z ww. zmianami zostanie przekazany do uzgodnień międzyresortowych w czwartym kwartale br.

3. 3 czerwca 2010 r. w Brukseli odbyło się posiedzenie gremiów *DirCom*¹ (Directors of Communication) oraz *PAN II*² (Public Administration Network), w którym uczestniczyło dwóch pracowników Biura Pełnomocnika Rządu, jako przedstawiciele Polski (ze strony Ministerstwa Finansów). Po raz pierwszy było to oficjalnie połączone posiedzenie obu gremiów. W spotkaniu brali udział przedstawiciele państw członkowskich UE, przedstawiciele Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Centralnego oraz inni zaproszeni goście, w tym przedstawiciel Parlamentu Europejskiego i liczni reprezentanci instytucji estońskich.

Spotkanie w głównej mierze poświęcone było przygotowaniom Estonii do wprowadzenia euro, która 1 stycznia 2011 r. stanie się siedemnastym członkiem strefy euro. Omówiono następujące obszary przygotowań: sektor przedsiębiorstw, ochrona konsumenta, strategia komunikacyjna i kampania informacyjna. Ponadto ze strony banku centralnego Estonii przedstawiono wyniki obszernych badań estońskiej opinii publicznej dotyczącej wprowadzenia euro w tym państwie, a także zaprezentowano najnowsze wyniki badań *Eurobarometru* – przeprowadzonych na zlecenie Komisji Europejskiej przez *The Gallup Organization Europe* – z serii *Introduction of the euro in the New Member States*.

W ramach prac ww. gremiów powstaje w odstępach półrocznych raport na temat praktycznych przygotowań do wprowadzenia euro (*Report on practical preparations for the euro*). Pracownicy Biura reprezentujący Ministerstwo Finansów, we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim, przygotowali wkład do raportu na temat działań aktualnie realizowanych w Polsce w związku z przygotowaniem do integracji walutowej.

4. W trzecim kwartale br. przedstawiciele Biura Pełnomocnika wzięli udział w konferencji na temat euro w Tallinie (20 września br.). Podczas konferencji

¹DirCom działa przy Dyrekcji Generalnej do Spraw Gospodarczych i Finansowych (DG ECFIN). W jego skład wchodzi przedstawiciele ministerstw właściwych ds. finansów oraz banków centralnych Unii Europejskiej. Celem grupy jest międzynarodowa wymiana doświadczeń w zakresie kampanii informacyjnej na temat wspólnej waluty.

²PAN II działa przy Dyrekcji Generalnej do Spraw Gospodarczych i Finansowych (DG ECFIN). W jego skład wchodzi przedstawiciele ministerstw właściwych ds. finansów oraz banków centralnych Unii Europejskiej. Celem grupy jest międzynarodowa wymiana doświadczeń w zakresie przygotowań administracji publicznej do procesu wprowadzenia euro.

Jean-Claude Trichet pogratulował Estończykom sukcesu w dążeniu do przygotowania ich kraju do przyjęcia wspólnej waluty i podkreślił, że przyjęcie Estonii do strefy euro pokazuje, że nie zamyka się drzwi przed nowymi państwami UE dążącymi do integracji walutowej, jeżeli tylko spełniają one kryteria członkostwa w sposób trwały i wiarygodny. Podczas konferencji odbyła się panelowa dyskusja, w której uczestniczył m.in. prezes NBP, Marek Belka który podkreślił, że wprowadzenie euro jest ważnym celem strategicznym także dla Polski. Wydarzeniem towarzyszącym konferencji była wystawa zorganizowaną przez Komisję Europejską we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym, Ministerstwem Finansów oraz Bankiem Estonii.

Przedstawiciel Biura Pełnomocnika wziął także udział w charakterze obserwatora w seminarium dla polskich dziennikarzy ekonomicznych w Europejskim Banku Centralnym, zorganizowanym wspólnie przez Ministerstwo Finansów i Narodowy Bank Polski. Seminarium odbyło się w dniach 2-3 września 2010 r. w siedzibie banku we Frankfurcie nad Menem w Niemczech.

5. W okresie od kwietnia do września 2010 r. Pełnomocnik Rządu kontynuował działalność informacyjną, która w głównej mierze skupiała się na dostarczeniu rzetelnych informacji dotyczących przyjęcia wspólnej waluty.

21 maja 2010 r. w serwisie Pełnomocnika został opublikowany komunikat, w którym Pełnomocnik Rządu podkreślił, że wbrew pojawiającym się opiniom, w związku z trwającym kryzysem finansów publicznych w niektórych państwach członkowskich strefy euro, a w szczególności w Grecji, intencją Rządu wciąż jest dążenie do możliwie szybkiego przyjęcia euro przy jednoczesnym uwzględnieniu warunków bezpiecznego przyjęcia wspólnej waluty. Zwrócił w nim uwagę, że określenie w obecnym momencie precyzyjnej daty wprowadzenia euro w Polsce byłoby obarczone bardzo dużym ryzykiem, ze względu na wysoki stopień niepewności co do kształtowania się przyszłej sytuacji gospodarczej. Niezrealizowanie wyznaczonego terminu miałyby konsekwencje w postaci obniżenia wiarygodności polskiej strategii integracji walutowej i związanych z tym niekorzystnych skutków gospodarczych. Ponadto Pełnomocnik zapewnił, że kontynuowane będą wszelkie niezbędne działania, które pozwolą przyjąć euro tak szybko, jak to będzie możliwe, a równocześnie w sposób bezpieczny i jak najbardziej korzystny dla gospodarki i społeczeństwa. Jednocześnie, wyrazem determinacji do realizacji wyznaczonego celu było m.in. powołanie struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro w Polsce, odpowiedzialnej za opracowanie pełnego zbioru działań przygotowawczych do integracji Polski ze strefą euro. Kontynuowanie przygotowań, w warunkach niepewności co do ostatecznego terminu przyjęcia przez Polskę euro, ma na celu zapewnienie gotowości do przyjęcia wspólnej waluty w momencie, gdy zostaną spełnione warunki ekonomiczne i polityczne określone w dokumencie *Uwarunkowania*

realizacji kolejnych etapów Mapy Drogowej Przyjęcia Euro przez Polskę.

Ponadto Pełnomocnik Rządu występował jako prelegent podczas konferencji i seminariów, m.in. II Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach (2 czerwca br.) oraz IV Forum Regionów w Muszynie (9 września br.).

6. Wśród działań informacyjno-edukacyjnych, które miały na celu podnieść stan wiedzy i świadomość społeczeństwa w zakresie integracji Polski ze strefą euro, Pełnomocnik Rządu przeprowadził prezentację dla studentów studiów podyplomowych Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego pt. *Polska droga do euro. Perspektywy, uwarunkowania i organizacja procesu* (8 maja br.).

W okresie obejmującym poniższe sprawozdanie również pracownicy Biura Pełnomocnika prowadzili prezentacje na zaproszenie Studenckiego Koła Naukowego Finansów Międzynarodowych w Szkole Głównej Handlowej pt. *Korzyści i koszty wprowadzenia euro. Szacunki dla Polski* (27 kwietnia br.), *Aspekty proceduralne wprowadzenia euro w Polsce* (29 kwietnia br.) oraz *Euro i reformy rynku pracy* (25 czerwca br.). Warto podkreślić, że każdej z prezentacji dla studentów towarzyszyła sesja pytań i odpowiedzi.

W dniu 12 maja br. Przedstawiciel Pełnomocnika Rządu wziął udział w konferencji naukowej *Euro – polska waluta przyszłości?* organizowanej na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku. Tematem wystąpienia była polityka państwa w polskiej drodze do euro. W konferencji wzięli także udział m.in. przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego, władze Białegostoku, środowisko naukowe i studenci Uniwersytetu w Białymstoku oraz lokalni przedsiębiorcy.

7. Wśród znaczących działań o charakterze informacyjnym należy wymienić rozwijający się serwis Pełnomocnika Rządu www.euro.mf.gov.pl, który jest aktualizowany i rozszerzany o nowe informacje związane zarówno z integracją Polski ze strefą euro, jak i działalnością organizacyjną struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro. W ostatnim okresie na stronie Pełnomocnika Rządu opublikowano najnowsze opracowania pracowników Biura, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dot. integracji walutowej, jak również dwa kalendaria integracji walutowej. Kalendarium integracji Polski ze strefą euro zawiera najważniejsze wydarzenia na polskiej drodze do euro, natomiast kalendarium strefy euro przedstawia wybrane najważniejsze wydarzenia z historii tworzenia aktualnego kształtu strefy euro, w szczególności zawiera najnowsze informacje związane z procedurą uchylenia derogacji w stosunku do Estonii.
8. Do działań Pełnomocnika Rządu, o charakterze informacyjnym należy zaliczyć ponadto, udzielanie licznych odpowiedzi na pytania związane z szeroko pojętym

tematem wprowadzenia wspólnej waluty w Polsce, zadawane w interpelacjach poselskich, zapytaniach dziennikarzy oraz obywateli.

2 Działania struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro

1. W dniu 30 czerwca 2010 r. odbyło się drugie posiedzenie Narodowego Komitetu Koordynacyjnego do Spraw Euro, organu działającego przy Radzie Ministrów, celem posiedzenia było uchwalenie regulaminu Komitetu. Podczas posiedzenia zaakceptowano harmonogram prac międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro, dyskutowano także nad kwestiami związanymi ze sposobem realizacji zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie środków ułatwiających przyszłe przejście do strefy euro.

Na posiedzeniu Komitet zobowiązał Biuro Pełnomocnika do raportowania o odchyleniach i zagrożeniach realizacji harmonogramów prac Zespołów Roboczych przyjętych przez Radę. Zgodnie z powyższymi ustaleniami, Biuro opracowało procedurę monitorowania prac Zespołów Roboczych, która została omówiona także na posiedzeniu Rady. Zgodnie z ww. procedurą Pełnomocnik przekazał Zespołom Roboczym Monity zawierające informacje o zidentyfikowanych opóźnieniach i rekomendacje Pełnomocnika dotyczące sposobu realizacji zaległych zadań. Za okres obejmujący sprawozdanie, Pełnomocnik przekazał sześć monitów Zespołowi Roboczemu do spraw Administracji Publicznej, trzy monity Zespołowi Roboczemu do spraw Strategii Komunikacyjnej oraz po jednym monicie Zespołowi Roboczemu do spraw Dostosowań Prawnych; Zespołowi Roboczemu do spraw Sektora Finansowego i Stabilności Finansowej.

W okresie obejmującym niniejsze sprawozdanie miały miejsce dwa posiedzenia Rady Koordynacyjnej (27 kwietnia br., 24 września br.). Podczas posiedzeń Rada przyjęła szczegółowe harmonogramy prac przygotowane przez poszczególne Zespoły Robocze, w podziale na etapy zdefiniowane w dokumencie *Mapa Drogowa Przyjęcia Euro przez Polskę*, zatwierdziła Raport ze swojej działalności oraz Raporty wszystkich Zespołów Roboczych za okres do 31 marca 2010 r. Raporty zostały opublikowane na stronie internetowej Pełnomocnika Rządu www.euro.mf.gov.pl. Ponadto Rada uchwaliła zmiany w regulaminie Międzyinstytucjonalnych Zespołów Roboczych ds. Euro oraz przedyskutowała propozycje zmian w *rozporządzeniu w sprawie powołania Narodowego Komitetu Koordynacyjnego do spraw Euro, Rady Koordynacyjnej oraz Międzyinstytucjonalnych Zespołów Roboczych do spraw Przygotowań do Wprowadzenia Euro przez RP*, mające na celu usprawnienie prac struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro.

Na posiedzeniu Rady został przekazany roboczy materiał, opracowany przez Biuro Pełnomocnika, stanowiący wytyczne do przygotowania *Narodowego Planu Wprowadzenia Euro*. Przygotowano go w celu ułatwienia Zespołom Roboczym prac nad wkładami do ww. dokumentu, których termin przedłożenia Radzie upływa z końcem trzeciego kwartału 2011 r.

W ciągu okresu sprawozdawczego odbywały się posiedzenia wszystkich Zespołów Roboczych. W tym okresie praca Zespołów skupiała się na przygotowaniu analiz doświadczeń państw strefy euro związanych z wprowadzeniem wspólnej waluty, w zakresie swoich właściwości merytorycznych. Opracowane przez Zespoły analizy powinny zostać przekazane do końca września br. Radzie Koordynacyjnej. Większość Zespołów przekazała materiał zgodnie z harmonogramami. Zespół Roboczy do spraw Dostosowań Prawnych przekazał analizę z kilkunastodniowym opóźnieniem, natomiast Zespół Roboczy do spraw Strategii Komunikacyjnej oraz Zespół Roboczy do spraw Sektora Finansowego i Stabilności Finansowej nie przekazały wyników swoich prac. Pełnomocnik zapozna się z przekazanymi materiałami, a następnie sporządzi krótkie oceny mające na celu wskazanie Zespołom Roboczym ewentualnej potrzeby dokonania uzupełnień o wskazane aspekty.

Warto podkreślić, że czynny udział w pracach Zespołów Roboczych brali przedstawiciele Pełnomocnika Rządu, którzy nie tylko uczestniczyli w posiedzeniach, ale również opiniowali materiały będące przedmiotem prac Zespołów.

Stały przedstawiciel Pełnomocnika Rządu wziął udział w wizycie studyjnej na Słowacji organizowanej przez Zespół Roboczy ds. Strategii Komunikacyjnej. Podczas wizyty miały miejsce spotkania z przedstawicielami najważniejszych instytucji zaangażowanych w proces wprowadzenia euro na Słowacji (Ministerstwo Finansów, Narodowy Bank Słowacji, Słowacka Inspekcja Handlowa, Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej), a także z byłymi Pełnomocnikami Rządu ds. Wprowadzenia Euro na Słowacji z p. I. Stefancem i p. I. Baratem oraz prezesem Instytutu Spraw Publicznych, prezesem Stowarzyszenia Jedność Emerytów na Słowacji oraz przedstawicielem agencji reklamowej odpowiedzialnej za realizację kampanii medialnej w procesie wprowadzenia euro na Słowacji. Podczas wizyty strona słowacka przekazała swoje doświadczenia nt. wprowadzenia euro.

2. Biuro Pełnomocnika Rządu zorganizowało w drugim kwartale br. trzy seminaria dla osób wchodzących w skład międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro pt.: *Korzyści i koszty przyjęcia przez Polskę euro* (20 kwietnia br.), *Efekty cenowe, „iluzja euro” i ochrona konsumenta w procesie wprowadzenia euro* (13 maja br.). Przewodniczący Zespołu Roboczego ds. Makroekonomicznych poprowadził seminarium dotyczące szacunków potencjalnych efektów cenowych

wprowadzenia euro w Polsce (27 maja br.). Zorganizowane prezentacje miały na celu pogłębienie wiedzy uczestników procesu wprowadzenia euro w naszym kraju w zakresie poszczególnych obszarów tematycznych.

3. W dniu 11 sierpnia 2010 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Pełnomocnikiem Rządu a Pełnomocnikiem Zarządu Narodowego Banku Polskiego do Spraw Wprowadzenia Euro w sprawie zasad współpracy w przygotowaniach do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską. Dokument ma na celu zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami reprezentowanymi przez sygnatariuszy porozumienia, w szczególności w zakresie zadań realizowanych przez międzyinstytucjonalną strukturę organizacyjną ds. wprowadzenia euro.

3 Analizy

1. W okresie od kwietnia do września br. Biuro Pełnomocnika Rządu, oprócz ww. działań, kontynuowało prace analityczne i badawcze związane z szeroko rozumianą integracją walutową Polski ze strefą euro. Efekty tych prac były sukcesywnie publikowane w serwisie internetowym Pełnomocnika Rządu www.euro.mf.gov.pl.
2. Podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych Biuro Pełnomocnika Rządu na początku każdego miesiąca publikowało *Monitor konwergencji nominalnej*, w którym przedstawiany jest bieżący stan wypełnienia przez Polskę i inne państwa Unii Europejskiej kryteriów konwergencji: fiskalnego, stabilności cen, stóp procentowych oraz uczestnictwa w mechanizmie ERM II, w tym zmienności kursów walut. *Monitor* uwzględnia ponadto, zmianę sposobu obliczania wartości referencyjnej dla kryterium stabilności cen wprowadzoną w *Raportach o konwergencji* z 2010 r., w których zawarto nowe informacje na temat sposobu kalkulacji ww. kryterium w nadzwyczajnych okolicznościach. W najnowszych raportach za państwa referencyjne zostały uznane (mimo ujemnych stóp inflacji w marcu br.): Portugalia, Estonia i Belgia. Wykluczono natomiast Irlandię, której stopa inflacji była znacznie niższa od innych państw członkowskich ze względu na nagromadzenie wyjątkowych okoliczności. Zapisy w *Raportach* powodują, że reguły według których oceniane są poszczególne państwa stają się mniej przejrzyste niż dotychczas.
3. Opublikowany został drugi numer *Monitora opinii publicznej*, zawierający aktualne wyniki badań opinii publicznej na temat zagadnień związanych z wprowadzeniem euro w Polsce, przeprowadzonych na zlecenie Ministerstwa Finansów w czerwcu br. przez Ipsos Observer Sp. z o.o. na reprezentatywnej próbie ogólnopolskiej, w zestawieniu

z wynikami badań *Eurobarometru* z serii *Flash Eurobarometer, Introduction of the euro in the new Member States*.

Najnowsze badania wskazują, że odsetek osób o negatywnym stosunku do wprowadzenia euro wzrósł o 4 pkt. proc., do 47%, podczas gdy odsetek zwolenników spadł o 5 pkt. proc., do 38%. Najczęściej wskazywaną korzyścią z wprowadzenia euro w Polsce są lepsze warunki dla polskiego handlu zagranicznego, ułatwione podróżowanie i dokonywanie zakupów w innych państwach strefy euro oraz euro jako silniejsza i stabilniejsza waluta. Wśród obaw Polacy najczęściej wymieniają pogorszenie własnej sytuacji finansowej, wzrost cen w wyniku ich zaokrąglania i podnoszenia przez sprzedawców oraz wzrost biedy i nierówności społecznych. Spadek poparcia dla euro najprawdopodobniej przypisać można reakcji opinii publicznej na ostatnie zawirowania w strefie euro związane z kryzysem greckich finansów publicznych oraz będącą jego efektem napiętą sytuacją społeczną w tym kraju. Należy mieć przy tym na uwadze, że za przyczynę kryzysu greckiego należy uznać niewystarczające przygotowanie (strategię integracji opartą w dużej mierze na działaniach jednorazowych), nie zaś sam fakt wprowadzenia euro. Doświadczenia greckie pokazują więc wagę reform strukturalnych, a w kontekście przekazu informacyjnego wskazują na istotność tematyki stabilności finansowej i makroekonomicznej gospodarek.

Aktualne wyniki badań potwierdzają wcześniejszy wniosek (ze styczniowego *Monitora Opinii Publicznej*) o dużych potrzebach informacyjnych polskiego społeczeństwa w zakresie tematyki związanej z euro i jego wprowadzeniem w Polsce. Wskazuje na to fakt, iż jedynie co piąty badany czuje się dobrze poinformowany o euro, a prawie 70% Polaków odczuwa deficyt informacji w tym zakresie lub ich całkowity brak. Jako preferowane źródła informacji nt. wprowadzenia euro w Polsce badani najczęściej wskazywali media (56%) oraz administrację rządową w osobie Pełnomocnika Rządu ds. Wprowadzenia Euro (21%), a także NBP i władze lokalne (po 15%). Sytuacja wygląda nieco inaczej w przypadku ostatniego badania z serii *Flash Eurobarometer* z maja br., zgodnie z wynikami którego poziom poparcia dla wprowadzenia euro w Polsce nie zmienił się od ostatniego badania i nadal wynosi 45%. Polski wynik jest relatywnie dobry na tle grupy NMS³, bliski średniej w tej grupie.

4. W ramach prac Biura Pełnomocnika zostało przeprowadzone w maju br. badanie pt. *Estimating the Baumol-Bowen and Balassa-Samuelson effects in the Polish*

³NMS to grupa nowych państw członkowskich UE, które nie przystąpiły jeszcze do strefy euro. W latach 2004-2009 ich liczba zmieniała się w czasie z powodu akcesji do UE Bułgarii i Rumunii w 2007 r. oraz wprowadzenia euro w Słowenii (2007 r.), na Cyprze i Malcie (2008 r.) oraz Słowacji (2009 r.). Liczebność grupy państw NMS kształtowała się następująco: 2004-2006 – NMS-10, 2007 – NMS-11, 2008 – NMS-9, 2009 – NMS-8.

economy – a disaggregated approach. Wstępne wyniki zaprezentowano na konferencji „11. Warsztaty Doktorskie z Zakresu Ekonometrii i Statystyki” w Skorzęcinie k. Gniezna (8-11 czerwca 2010 r.). Tekst został zgłoszony do publikacji w recenzowanym czasopiśmie, jak również przedłożony Radzie Koordynacyjnej jako efekt prac Zespołu Roboczego do spraw Makroekonomicznych. Celem badania było oszacowanie, w jakim stopniu efekt Baumola-Bowena oraz Balassy-Samuelsona kształtowały polską dynamikę cen i realnego kursu walutowego w okresie do 2008 r., jak również analiza wpływu tych zjawisk na możliwość wypełnienia kryteriów konwergencji nominalnej i utrzymania konkurencyjności wewnątrz strefy euro. Zastosowano metody ekonometrii panelowej (kointegracja – estymatory FMLS i DLS), przy czym jako wymiar przestrzenny panelu potraktowano – w zależności od specyfikacji równania – albo poszczególne państwa strefy euro, albo poszczególne sektory aproksymujące część gospodarki nie prowadzącą wymiany handlowej z zagranicą. Wyniki badania potwierdzają, że choć skala efektu z czasem maleje, to jego dotychczasowy zasięg nie jest zaniedbywalnie mały i należy go uwzględnić w strategii wypełniania kryterium stabilności cen.

5. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Biuro Pełnomocnika opracowało materiały, stanowiące wkład Ministerstwa Finansów w prace Zespołu Roboczego do spraw Makroekonomicznych, w tym dotyczące przeglądu doświadczeń innych państw członkowskich UE związanych z wypełnieniem kryterium stabilności kursowej. W opracowaniu zestawiono doświadczenia 19 państw UE w ww. zakresie. Należy do nich 16 aktualnych państw strefy euro, Estonia (przyjmie euro w 2011 r.) oraz Litwa i Łotwa, które uczestniczą w systemie ERM II i kilkakrotnie były oceniane przez Komisję Europejską i Europejski Bank Centralny. Na potrzeby ww. Zespołu przygotowano również materiał dotyczący przestrzegania kryterium fiskalnego w państwach strefy euro. Stanowi on opis doświadczeń państw strefy euro w zakresie wypełniania kryterium fiskalnego. Zawiera próbę analizy trwałości wypełnienia tego kryterium i wnioski dla państw, które przyjmą euro w przyszłości, w tym Polski.
6. Pracownik Biura Pełnomocnika wziął udział w konferencji *14th Annual International Conference on Macroeconomic Analysis and International Finance* zorganizowanej przez Wydział Ekonomii Uniwersytetu na Krecie. Konferencja jest corocznym, ważnym wydarzeniem w środowisku badaczy zjawisk makroekonomicznych z całego świata. Podczas konferencji dyskutowano nad najnowszymi wynikami badań makroekonomicznych, m.in. w zakresie makroekonometrii, polityki pieniężnej i fiskalnej oraz oczekiwań inflacyjnych w strefie euro, reżimów pieniężnych i kursowych w gospodarkach *emerging markets*, szacowania kursu równowagi, jak również kryzysu

publicznego zadłużenia w Grecji.

7. W maju br. w serwisie Pełnomocnika Rządu opublikowano trzecie *Europracowanie* pt. *Przygotowanie sektora przedsiębiorstw niefinansowych do wprowadzenia euro*, którego celem jest przybliżenie przedsiębiorcom tematyki przygotowań do integracji Polski ze strefą euro, jednak informacje w nim zawarte mogą okazać się przydatne dla każdej osoby zainteresowanej praktycznymi aspektami integracji walutowej. Dokument zwraca uwagę na zróżnicowany zakres dostosowań w przedsiębiorstwach zależny m.in. od rozmiaru, charakteru działalności oraz skali obrotu gotówkowego. Równocześnie, podkreślono w nim potrzebę przygotowania do zamiany złotego na euro wszystkich przedsiębiorstw. Przedstawione szerokie spektrum dostosowań związanych z wprowadzeniem euro w Polsce wskazuje, iż przygotowania przedsiębiorstw należy rozpocząć tak wcześnie, jak to możliwe, w szczególności zwracając uwagę na następujące zagadnienia: dostosowania systemów informatycznych, dostosowania urządzeń stosowanych do obsługi transakcji, zaopatrzenie w monety i banknoty euro, przeliczenie cen i innych kwot pieniężnych ze złotych na euro oraz szkolenia dla pracowników.

W okresie sprawozdawczym w Biurze Pełnomocnika przygotowywano także czwarte *Europracowanie* pt. *Ochrona konsumentów w procesie wprowadzenia euro*, które zostanie opublikowane w czwartym kwartale br. Opracowanie przedstawi zagadnienie efektów cenowych towarzyszących wprowadzeniu euro oraz szczegółowo omówi środki ochrony konsumenta w procesie integracji walutowej. W dokumencie przedstawione zostaną wymagania i rekomendacje w tym zakresie ze strony instytucji europejskich, a także działania zastosowane w Słowenii, na Malcie, Cyprze i Słowacji oraz ich ocenę.

8. W Biurze Pełnomocnika Rządu przygotowano pracę badawczą: *Konwergencja płac nominalnych w strefie euro*, która identyfikuje czynniki wpływające na proces konwergencji nominalnych oraz jego tempo. W trakcie realizacji jest także analiza funkcjonowania automatycznych stabilizatorów koniunktury w Polsce.

Ze wszystkimi publikacjami opisanymi w sprawozdaniu można zapoznać na stronie internetowej Pełnomocnika Rządu www.euro.mf.gov.pl. Jednocześnie, analizy wykonywane przez Biuro Pełnomocnika Rządu wykorzystywane są na bieżąco zarówno w pracy Pełnomocnika Rządu, międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej ds. wprowadzenia euro, jak również w komunikacji z podmiotami zewnętrznymi zainteresowanymi tematyką wspólnej waluty.